

av. Hava tí hesi lond tikið stóðu ímóti við at gera soluna torföra hjá londum, ið hava lagt bann á vnið. Okkara land livir av fiski, og størsti parturin av hesum fiski verður turrvirkaður til klippfisk. Og stórsti kundin og avtakari av okkara klippfiski er Spanaland, har vindyrkanin er ein hovudsliuvvegurin. Spaniamenn hava ikki vilja fumið seg í banninum í Noregi og Íslandi — og vilja teir óivað heldur ikki finna seg í eini rúsdrekkabann í Føroyum.

Nú hevur Føroya lógtning yvir 100.000 kr. í inntøku. Eitt rúsdrekkabann vil siga, at vit missa hesar 100.000 kr. Hæftur kemur kostnaðurin við einum ekstrapolitið, ið skal verja ímóti smugling. Vit kunna gera bann móti innflutningi av rúsdrekka. Men vit kunna ikki banna lysin til rúsdrekka. Hann, ið er tikin av hesum lysti, roynir allar leiðir, ólóglegar og lóglegar, og fær hann ikki vanligt rúsdrekka, nýtir hann luktsið og annað «surigat», ið er mangafærið meiri skóniligt fyri líkamid enn tað ólágið, vit møgult koma at banna.

Men málið er so týðningarmikið, at vit mega gera eitt hvort málinum til frama, tí tann núverandi skipan hevur ikki virkað eftir ætlan. Tað er stór rúsdrekkning enn á landi, kanska fullt so stór, sum áðrenn galdandi lóg kom í gildi.

Tað ganga her á landi mangir, ið eru stórir «importarar» av rúsdrekka og samfelagsspillarar. Tað eru deils strámen og deils beinleidis smuglarar og loynisfeljarar. Hetta herviliga slagði áttu vit roynt at klappa og klappa aldri nóg hart. Kanska vit kunna gera eitt hvort her.

Nú er kelt at fáa brennivín. Hvør maður dugir at bestilla — og postirnir eru títtir. Tað er vert at hugsa um, um tað ikki var beinast at innført einkarsolu við spirituss. Eg viðgangi, at hetta sær ikki væl út, at ein fráhaldsmaður ber fram uppskott um einkarsolu við rúsdrekka. Men vit hava longu dálkað fingrarnar — tingið býtur út árliga yvir 100.000 kr., ið eru komnar við rúsdrekka, tollur. Tað er betri vit fáa peningin, enn aðrir fara avstað við honum. Við eini einkarsolu kunna vit betri kontrollera og zensa eftir — og kanska eisini ráttførera. Hækkja vit avgiftina, vil tað minka brúkið. Í Danmark er stór avgift, nógv ferðir størri enn her — og har er forholdsvis nógv minni rúsdrekka enn her. Hetta er vert at hugsa um — og kunna vit broyta, eiga vit at gera tað við tað sama.

Niclas Niclasen: Eg eri nú eingang ikki avhaldsmaður, tí eg havi ikki hildið tað verið neyðvendugt, men eg eri fullt einigur við teir fyrru talararnar um, at eitt «brennivínsmálið» ikki er at missuna nokrum, sjálvt um ikki bert pengarnir eru avgerðandi. Avhaldsarbeit eigur at forst soleiðis, at Føroyingar so við og við leggja av at drekka brennivín. Eitt forboð kann koma at geva eitt bakslag og fáa fylgjur, sum ikki eru okkara ynskir, og hartil kemur, at landið missur inntøkur, sum tað illa kann undvera. Sjálvsstýrismenn vilja arbeida fyri edrúgleiðheit, men í ár haldi eg ikki, vit koma til nakað resultat.

J. H. Poulsen: Eg eri ikki tilhængari av tvingu, men havi altíð verið fyri strangari beskatningi av rúsdrekka. Forboð er eitt innlegg í hina persónliga friheitina, sum fólkid bæði á ein og annan hátt vil seta seg ímóti. Edrúgleiðheitin fremist

best við stórri og fðnari upp-lysingararbeidi. Rúsdrekka tolr stórri beskatning í Føroyum, tí sum er, er her eitt reint «eldorado» fyri biligt rúsdrekka.

J. Patursson legði uppí og minti á, at Lógtingið tryggjar ferðir fyrr hevdí havt hetta málið til viðgerðar, og seinast táid vit finga nógaldandi edrúgleiðheitstóg.

N. Debes: Tað ið eg sigi í hesum málið, er fyri mína egnu røkning. At tað vil hava sínar vansar at samtykkja innflutningsbann av rúsdrekka, er sjálvandi. Umframt hinar reint praktiskar vansarnar, má ein eisini hugsa um moralskar vansar, ið her kunna koma at gera seg galdandi. Til frama fyri edrúgleiðsarbeitid vildi tað óivað verið, um landið tók einuolu í hesari vøru. Tað kund júst setast so strangar reglur fyri keyp og solu av hesari vøru, at tað var útílt fyri, at brúkið ella missbrúkið minkaði. Táid olli spiritussola kom undir offentliga kontrol, kundu vit betri vara okkum fyri missbrúki.

Kallsoy: Eg havi sakna nakað í hesari framloðu umsókn, tað er eitt ummæli frá teim føroysku fráhaldsfelegunum, og hvussu teir siggja uppá hendu stóra spurning. Eisini væntar eitt uppskott ella eitt yvirlið frá undirskrivarunum um, hvussu Lógtingið skal haldast skada-leyst figgarliga, um vit samtykkja bann móti innflutningi av rúsdrekkavøru. Tað vil neyvan koma væl við at hækka hin beinvegis skattin, fyri at vinna inntøkur ístaðin fyri teir, ið Lógtingið vil koma at missa. Tað kundu kanska verið vegir til at lagt nakað av tolli uppá innflutt epli, men tað gjordi nú ikki stóran mun. Tað er hættisligt at samtykkja bann móti innflutningi av rúsdrekka uppá 5000 undirskriftir, tí vit vita einki, hvat hini menniskjuni siga, ið her búgva, og vit vita einki um, hvat avhaldsfólki sigur til hesa sak.

So var stutt orðaskifti partanna millum.

Bankmálið.

Hin nýggi bankin sækir um statsgaranti.

Johs. Joensen framlegði málið og talaði stutt um tað, og vónaði hann, at tingið fór at taka væl ímóti tí. Hann beindi málið í figgarnevdina.

P. M. Dam: Hann, ið blaðar blóðini íggjognum, finnur hópin av atfinningum til Føroya banks virki. Menn merkja Føroya banks virki fyri sparikassavirki. Trygging tryfald og fyrfald má regluliga — siga menn — vera veidd til vegar, áður enn lán er givið. Annað enn fast — jorð ella hús — hevur ikki verið tikið. At lænt uppá okkara nationalvøru, fisk, ella leysafe, hevur ikki borið í lag.

Soleingi víðurskiftini hava verið soleiðis, at hvort átti sítt við pinu og skinn, gekkst áleið væl við at fáa neyðsynjarpening til vega hjá gomlum virkjum. Men nýggi mál, ið reist vóru av góðum monnum, men sum ikki áttu nóg miklan pening, høvdi illt við at vinna studnað og somdir. Og í ríngum tíðum, tá vinnulívið kom í haft vegna ringan og lítlan marknað, stóð vinnulívið hjálparleyst. Teir tveir sparikassarnir, Færo Amts Sparekasse og Føroya banki, vildu einki víga, einki «resikera».

So stutt kann ikki sigast annað, enn at arbeidisikindini hjá okkara vinnulívi hava verið ill og tung. Og er tað lætt at

Nýggjur handil.

Nýggja krabbúð mín á Áarvegi- num er nú upplatin. Fyri hampuligan pris kann her fáast alt, ið vanlig húsarhald krevja av email- eraðum og galvaniseraðum vørum, blikk- og aluminium, galantarivørur av ymsum slag o. m. a.

Vitjið tí inn til mín!

Við hávirðing

Telf. 217.

Jørgen F. Jacobsen.

Telf. 217.

skilja, at menn, ið deils standa í miðjum stríði fyri at fáa endarnar at rokka saman og deils eru nær inni við forrættis- og vinnulív okkara, at teir reisa seg og siga, at framvegis kann og má ikki gangast sum higar til. Vit mega royna at gera eitt hvort sjálvir.

Tað mál, ið liggur fyri í dag til viðgerðar, hevur samlað ein stóran part av Føroya fólk aftanfyr seg. Tað vísir, at tað ikki bert eru teir einstaku, ið hava ferðin av, at illa er stalt, men at fólkid í síni heild kennir tað sum skyldu sína at vera við til at taka á fyri at fáa vinnulívið aftur á fótur. At fólkid á tílikan hátt evnar at taka seg saman, er áhugavert og gevur vónir, tí hann, ið einki sjálválit hevur, havnar armóðsliga at enda.

Men tíðirnar hava verið ov ringar til, at felagid orkaði aleina at lyfta ta stóru uppgávu, tað hevdí sett sær. Men nú halda limirnir í hesum felag, at har ið ein partur av Føroya-fólkid ikki orkar, orkar heila Føroya fólk, og eru teir tí komnir til Lógtingið.

At tingmenn taka væl ímóti hesum máli, er eingin ivingur í. Men hvat kunnu vit gera? Tað er skylda okkara at hyggja kalt og nøgdi at víðurskiftunum, sum tey liggja. Hetta er eitt peningaspursmál, eitt forrættis- og peningspursmál. Her er talan um tol, og her mega tol tala og argumenterað. Fóllissíðan má koma í annað ráð.

Tað er einki at ívast í, at eingin av teimum sokum, ið tingið hevur havt til viðgerðar víðvikandi trygging, hava borið so stór risiko í sær, sum hetta mál. Vit hava tryggjað fyri havnir, smærri lán, elektrisitet- verk og so framvegis. Men her hevur tryggingin havt sítt mark, og undantikið tveir havnir hevur tryggingin víkt at sjálvberandi, ella ið hvussu er altíð fyri stors- partin sjálvberandi virkjum.

Vit kunna eisini siga, at í hesum málið víkur tað eisini at einum sjálvberandi virki. Bankin skal júst fáa peningin aftur, ið hann lenir, og rentur til. Men her er kortini eitt stórt mein.

Eg nært við í áðni, at virkan Føroya banks hevur verið merkt ov forsíktug av monnum. Etl- anin við hesum banka er at ganga longri, t. v. s. eisini taka sakir við, ið eru ivasamar — eins og aðrir banka gera. Lita vit okkum íkring, vera vit var- ugir við, at nógva staðni, ja í øllum londum, hevur bank- krakkið verið hervuligt. Tapini hava verið ótílig. Utanum risi- koið sleppst ikki. At krakkið eisini kann verða tilfellið hjá okkum, mega vit vera greiðir um. Og tingið má tí vita sær nökunlunda valuta aftanfyr

trygging sína, ið gongur langt! Vit javnaðarmenn skilja, at her má gerast tað, ið vit orkað. Men eg dugi ikki við L. viðgerð at siga, hvat vit kunna gera og hvussu langt vit kunna ganga.

Eg skal nú, eg tali um hetta bankmál, nerta við eitt annað bankmál, ið liggur fyri, og sum óivað er ætla at umfata Føroyar, í hvussu er Føroya fiskivinnu, nevniliga «Fiskeribanken», ið staturin ætla at stovna. Koma hesir báðir bankarnir hvorum øðrum á tvoran, ella «suplera» teir hvønn annan? Tað reður um hjá okkum at hava allar útvegir í eygsjón og taka tann skjótasta og besta. Eg vil biðja tað nevnd, ið hevur bankmálið til viðgerðar, hugsa um, hvussu hesin her umtalaði banki og «Fiskeribanken» koma at standa yvir fyri hvorum øðrum, og um tann føroyski bankin ikki møguliga kann fáa peningastyrk frá «Fiskeribanken».

Vit viðmæla hesum máli á besta hátt.

A. Samuelsen talaði um bank- málið og segði, at hann sympat- iseraði við málinum, og at hansara partí vildi behandla tað «elskverdugt».

Zachariassen segði fyri sjálv- stýrisfólkkin, at teir vildu taka málið til viðgerðar við vælvild.

Úr Føroyum.

Tórshavn.

Fólkafundurin.

ið hildin var við «Hálsavotu- ni» á Sandoyinni sunnudagin, var væl viðjaður. Harra Olufur Eystberg, keypmaður, Skopun, hevd vælkomnin og so helt prest- urin á Sandi, Blicher-Winther, eina frálíka prædiku. Aðrir røðarar vóru M. S. Viðstein og P. J. Hansen úr Havn og Greg- or Hentza úr Skopun. Sangir vóru sungnir millum røðurnar og eru tveir av teimum — tyð- ingar — í hesum blaði í dag.

Grind

doyði á Vestmanna sunnu- dagin, — 150 hvalir.

20 000

tunnur av sild hava «Ísvirk- iss»-forini tingið — og koma nú heim.

Tingmennirnir

hava frílotu hesa vikuna, meðan umboðsmenn frá fiski- mállaráðinum eru í Føroyum.

Bjergvin

sígraði í Radio-kapptelvingini við Føroyar.

Havnar býráð.

Býráðsfundur verður miðvikudagin komandi kl. 8. s. p.

De Unges Vandringer.

FRÁ aðskiliga Mødre kommer der bekymrede Forespørgsler om Vandretræets Form og Tone. Om det nu ogsaa er godt med at i «Vaga- bendering», og om de Unge ikke bil- ver saa frit indstillede overfor hin- anden, at for mange Skranker brudes, især for de unge Piger, (Hvorfor der altid siges især for de unge Piger) er egentlig mærkeligt. Det er da gerne sammen med de unge Mænd at «Morale» lider Nederlag, og saa alt- saa være lige trist). En Del af disse modrige og faderlige Bekymringer tager de fastmødre Organisationer sig af, fordi de i Flok og Følge van- drer at Sted og sørger for, at der overholdes passende Ordensregler.

Men der er jo ogsaa adskillige, som vandrer to og tre sammen, og for dem er Bekymringen, at de muligt bor for daarligt, hvis de skal klare sig med de Beløb, Hjemmene og de selv kan skaffe til Veje for en Van- dring, dels at der skal ske noget min- dre heldigt for dem, fordi deres Veje ikke er bestemte efter fornøftige Regler. Det skal indrømmes, at Van- dresagen har været misrøgtet tidlæ- re, men kan ogsaa blive Genstand for Forkelelse. Det er lige saa farligt at oparbejde Vagabondlyster som skabe Hjemmefølelse, der ikke tør gaa udenfor deres Mors Skærter. Det gælder om at finde en naturlig Mid- delvej.

Et Middel til dette er, at Forældre- ne er orienterede om, hvilke Forhold der luges Ungdommen under Van- dringsturene i Ind- og Udland. Og til denne Hensigt ligger det, at man er klar over, at Vandresagen ordner ikke sig selv, men man forberedes og tilpasses af deri Interesserede. Be- grundelsen til en almen Forståelse af Problemet Betydning gøres ved den stærke Propaganda for at sprede Kendskab til Herbergs-Rin- gen. Et Facilitas-ord, der består af følgende Sammenslutninger: D. S. U., De danske Gymnastikforeninger, Det danske Spejderkorps, Danske Studen- terfore, De danske Ungdomsforenin- ger, D. U. I., F. D. F. og Internati- onal Ungdomsliga. Endvidere er der Dansk Vandrelaug, der er stiftet for at ogsaa den Ungdom, der ikke er tilsluttet nogen af nævnte Organisationer, kan komme med i Fordele ved Vandrerkorts Be- nyttelse.

Disse Vandrekort giver Ad- gang til Vandreherbergerne, hvor der her i Landet nu er rejst ca. 80, og Natherbergs Pris er 25 Øre pr. Nat. Det er en umærket Ordning med saavel Vandrerkort som Vandreherberger, for ad den Vej kommer man den uheldige Vagabond- lyst til Lids, og fremmer det sunde og naturlige Vandreri, som har til Hensigt at lukke alle sunde Sanser for Naturlig og Kammeratskab op det mest mulige.

Herbergerne trænger til, at Mød- rene vil skænke dem Opmærksomhed. Det er en god Ide, at Mødrene i Stø- det for at være angstelige og bekym- rede for den Moral, der er i gode Hænder i det sunde Vandreri, saa benyttede at Ene for at skabe smukke og gode Vandreherberger, saa de vidste deres Ungdom under betryggende Forhold. Vi maa have mange flere Herberger, og der mang- ler i adskillige af dem, el har, saavel Køgegrejer som andre nyttige og uundværlige Ting. Lokalerne Ud- smykning lader ogsaa meget tilbage at ønske.

Mange Bække smaa, kan gøre en stor Aa. — Det skal nok vise sig, om der hos Mødrene blev rigtig Klarhed over, hvad det betyder, at den Ung- dom, det er saa godt som umuligt at holde borte fra Vandreri — at den havde de Tilhørssteder, hvor hverken det gammeldags smukke Be- greb om Ungdommens Liv med hin- anden i godt Kammeratskab, eller de ligesaa fornøftige Meninger om ædrueligt Ungdomslivs Betydning blev krænket.

Vandreherbergerne huser kun de Gæster, som er forsynede med Van- drekort. Derved skabes den rigtige Betydning for deres Gæster Ve og Vel. Og det vil tjene dansk Ungdom til Ære, om den ikke af Med- gang tristes til at slaa af paa de For- dringer, de stiller til deres Gæster paa Vandreherbergerne.

